

Velika Britanija

LEGA

- ❖ Velika Britanija je otok severozahodno od celinske Evrope, obkroženim s Severnim morjem, Rokavskim prelivom in Atlantskim oceanom.
- ❖ S površino 229.850 km² je otok največji v Britanskem otočju.
- ❖ Delimo jo na 3 dele:
 - Škotska-Scotland
 - Anglija-England
 - Wales

Del Velike Britanije-ANGLIJA

- ❖ Anglija je največja in najgosteje poseljena od dežel, ki sestavljajo Veliko Britanijo.
- ❖ Ime Anglija (angleško England) izhaja iz »Engla-land«, »dežela Anglov«, ki so se na otoku naselili v 5. stoletju n. š.
- ❖ Kopensko meji s Škotsko na severu in Walesom na zahodu, obkrožuje pa jo Irsko morje na severozahodu, Keltsko morje na jugozahodu in Severno morje na vzhodu. Angleški kanal na jugu ločuje Anglijo in celotno Veliko Britanijo od celinske Evrope. Večina Anglije obsega osrednji in južni del otoka Velike Britanije v severnem Atlantiku, ki vpliva tudi na podnebje.
- ❖ K Angliji spada tudi več kot 100 manjših otokov,.
- ❖ Angleško zastavo, znano tudi kot križ sv. Jurija, sestavlja rdeč križ na belem polju.

Del Velike Britanije-ŠKOTSKA

- ❖ Škotska je nekdanja Kraljevina Škotska na severni tretjini Britanskega otočja.
- ❖ Leta 1707 se je Kraljevina Škotska združila s Kraljevino Anglijo v Kraljevino Veliko Britanijo.

- ❖ Za Škotsko so značilni moški v krilih (kiltih) s škotskim vzorcem, po katerih se ločujejo posamezni klani, ki pogosto igrajo na škotski nacionalni instrument dude, dragocena in ročno tkana tkanina tweed in povsod sloveči škotski viski.

Del Velike Britanije-WALES

- ❖ Wales je ena od držav, ki sestavljajo Združeno kraljestvo.
- ❖ Zajema 8,5 odstotkov vse površine združenega kraljestva, v njem pa živi le 5 odstotkov vsega prebivalstva.
- ❖ Približno petina Valižanov še obvlada prvotni keltski valižanski ali kimrijski jezik, število govorcev keltščine pa se nenehno zmanjšuje.
- ❖ Uradna jezika sta v Walesu oba, valižanščina in angeščina.
- ❖ Večina Valižanov je ponosna na svoj jezik in prastaro kulturo. Njihova književnost pa je ena najstarejših v Evropi.
- ❖ Wales slovi zaradi glasbe, zlasti zaradi zborov. Na prireditvah imenovanih *eisteddfod* (seja), podajajo valižansko poezijo, prozo in glasbo.

PREBIVALSTVO

- ❖ Od skupaj dobrih 63 milijonov prebivalcev jih skoraj tri četrtine pripada anglikanski cerkvi, petina pa rimsko-katoliški.
- ❖ njihov uradni jezik je angleščina.
- ❖ politika
- ❖ Velika Britanija je parlamentarna monarhija, ki jo vodi kraljica Elizabeta II kot uradna voditeljica vlade, njen naslednik pa je princ Charles.
- ❖ Državne zakone načeloma poda in sprejme parlament.
- ❖ Imajo dvojni sistem vlade, ki je sestavljen iz spodnjega doma (»House of Commons«; sestavlja ga 650 članov, izvoljenih izmed ljudstva) in zgornjega doma (»House of Lords«; članstvo v njem je dedno ali ga podeli kraljica).

GOSPODARSTVO

- ❖ Velika Britanija je deveto največje gospodarstvo na svetu in tretje v Evropski Uniji.
- ❖ Med glavne storitvene dejavnosti spadajo finančne in bančne storitve ter zavarovalništvo. London je največji finančni trg v Evropi, ki se enakovredno kosa z New Yorkom.
- ❖ Glavne proizvodne panoge pa so strojna, transportna ter kemična industrija.
- ❖ Kmetijstvo predstavlja le 1% gospodarstva, glavni pridelki pa so krompir, rdeča pesa, pšenica in ječmen.

PODNEBJE IN RASTLINSTVO

- ❖ Podnebje je oceansko, z majhnimi sezonskimi nihanji ter številnim oblačnim in deževnim dnevi.
- ❖ Zaradi hladnih poletij in močnih vetrov je gozdna meja že pri 450-600m.
- ❖ V nižjih legah je naravno rastje na jugu listopadni gozd(hrast, bukev), na severu pa mešani gozd (rdeči bor, breza), vendar sta oba skoraj v celoti izkrčena.
- ❖ Po letu 1918 so sicer zasadili obsežne nasade iglavcev, zlasti v Walesu in na Škotskem, vendar gozdovi še vedno zavzemajo le 10% površine.
- ❖ Posebnosti
- ❖ Vožnja po levi je ena izmed posebnosti te dežele. Ta posebnost pa se je ohranila še iz časov Rimskega imperija.
- ❖ Britanci imajo drugačne mere. Npr.: za dolžino uporabljajo enote kot so: palec, dlan, čevelj, jard in milja; za prostornino uporabljajo pint, quart, gallon, barrel; maso pa merijo z enotami: ounce, pound in ton.
- ❖ znamenitosti
- ❖ V glavnem mestu Velike Britanije-Londonu je več znamenitosti. Med njimi tudi: zvonik imenovan Big Ben, Tower Bridge, in številne galerije in muzeji.
- ❖ Britanija pa ima tudi veliko zgodovinskih znamenitosti kot na primer starodavno svetišče v Stonehenge-u.